Štev. 157 V Trstu, v torek 10. junija 1919 Letnik XLIV

EDINOST

Izhaja vsak dan, uči ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3·—, pol leta L 18·— in celo leto L 36·—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov *mm* po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1·—. Oglase sprejema inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Jadransko vprašanje.

Italijanska delegacija bi sprejela Tardieujev načrt.

PARIZ, 8. Orlando je pred svojim odhodom v Oulx razložil stališče italijanske delegacije proti znanemu Tardieujevemu načrtu za rešitev reškega vprašanja. Pri včerajšnji diskusiji ni prisostvoval Orlando, ker je šlo samo zato, da se ugotovi, ali tudi Wilson zavzema stališče Anglije in Francije, ki pristajate na Tardjeujev načrt. Ni prišlo sicer do nikakršnega sklepa, iz česar je razvidno, da se mogoče ta načrt prilagodi jugoslovanskemu protinačrtu.

Italijanska delegacija je izjavila, da predstavlja Tardieujev načrt skrajno mejo, na katero bi Italija eventuelno pristala. Listi pišejo, da ni imelo ponovno proučevanje reškega vprašanja zadovoljivih rezultatov.

»Matin« pa piše: »Nasprotje med jugoslovanskim stališčem in »modusom vivendi«, predloženim od polkovnika Houseja in Andreja Tardieua, je znatno zmanjšano, in predsednik Wilson je poln upa na uspeh svojega mnenja o rešitvi tega vprašanja.

Mirovna konferenca.

Grof Brockdorff se je povrnil

VERSAILLES, 8. Grof Brockdorff-Rantzau je dospel s posebnim vlakom ob 11.47 na postajo Noisy de Roi. Spremljali so ga njegov tajnik in štirje tajniki nemške delegacije. Na postaji ga je pričakoval Lersner, a pozdravil ga je poveljnik Monin, zastopajoč polkovnika Heuryja. Brockdorff je prišel v Palais de Resirvins ob 12.5.

Revidirani mirovni pogoji se izroče Nemcem baje v sredo.

PARIZ, 8. Listi pišejo, da je svet četvorice sklenil da določi takoj vsoto odškodnine, ki jo mora Nemčija plačati. Predvčerajšnjim je bilo sklenjeno, da se poveri naloga določitve note medzavezniški komisiji za odškodnino. »New York Herald« pa piše, da je Lloyd George zahteval, naj se vsota določi takoj. Lloydu Georgeu je pomagal tudi Clemenceau.

Francoski listi se povprašujejo, kako bo mogoče določiti vsoto v 4 dneh, ko se je smatralo, da ne zadostujejo 4 meseci. Prvotni načrt je predvideval celo 2 leti.

Kako piše »Daily Mail«, se zdi, da se je izpremenilo tudi mnenje o popravi nemške vzhodne meje. Sedaj prevladuje baje namen, da se nikakor Poljska ne oslabi. Včeraj se je sestala komisija Zveze narodov, da določi o pripustitvi Nemčije v Zvezo. Ni znano, kaj je sklenila. Vse francosko časopisje, posebno pa »Echo de Paris«, živahno protestira proti bodisikakršnemu predlogu, da se pripusti Nemčija k Zvezi narodov, preden zadovolji mirovnim pogojem. Pripominja se, da bi na ta način postala enakopravna z drugimi narodi, kar bi jo osvobodilo od čuta poraza.

»Chicago Tribune« misli, da se rok zasedbe Porenja z zavezniškimi četami, ki je določen na 15 let, da jamči izvršitev mirovnih pogojev, ne bo zmanjšal tudi v novemu, popravljenemu načrtu. Zmanšalo se bi sicer število čet, ki jih mora Nemčija vzdrževati na lastne stroške, toda zaveznikom bi ostalo prosto, da postavijo na Porenje na svoje stroške toliko čet, kolikor jim je ljubo. Revidirani pogoji se predložo nemškim delegatom baje v sredo, toda misli se, da sedanja nemška ne podpiše. Pričakuje se pa v kratkem, kakor piše »New York Herald«, da se odstavi ministrstvo Scheidemann. Misli se, da novi kabinet podpiše.

»Chicago Tribune« prinaša zopet vest, da prevzame Brockdorffovo mesto Erzberger, ki da bo imel nalogo da podpiše mirovno pogodbo, četudi so majhne izpremembe, ki se stavijo v načrt.

Neki nemški publicist, majoritetni socijalist, precej neodvisnega mišljenja, je izjavil posebnemu »Tempsovemu« poročevalcu o nemškemu odporu proti mirovnemu podpisu takole: »Nemška vlada se bi zadovoljila s kako koncesijo, ki ji reši nekakšno zunanjo obliko. Toda Dernberg, Gothein in Landsberg zahtevajo odpor. Pomagajo jim zastopniki metalurgičnih in kemičnih podjetij, ter sindikati delavcev pri izdelovanju jekla in lugaste soli, ki bi trpeli ogromno škodo, ker bi morali odpustiti 100.000 delavcev, in bi ne mogli nikakor nadomestiti alzaškolorenskih in saarskih rudnikov.

»Zguba Alzacije, poseben režim nad saarskimi rudniki, osvoboditev Luksemburga izpod nemškega vpliva in morebiten sklep carinskega dogovora med Francijo in Belgijo, bodo zadali, kakor trdi ta publicist, grozen udarec nemški industriji. Želijo so pa miru vsi tisti, ki so v vojni trpeli, ter novčarji, ki se nadejajo, da bodo po miru zopet začeli ugodne operacije, pa se boje, da bi sedanja situacija pomagala k revolucijonarnim poizkusom. Državna banka ne vidi druge rešitve, nego samo v zbližanju z Anglijo in Združenimi državami.

Belgijski socijalisti proti mirovni pogodbi.

PARIZ, 8. Tudi belgijska delavska stranka se je izjavila proti mirovni pogodbi. Glavni strankni svet je odobril resolucijo, v kateri protestira proti sistemu, da se pridele nemške kolonije najmočnejšemu; zahteva, da se takoj določi vsota odškodnine, ki jo mora Nemčija plačati Belgiji in Franciji; zahteva, naj se iščejo jamstva proti eventualnemu ponovnemu napadu z nemške strani, v razširitvi splošne razorožbe in povečanju moči Zveze narodov, a ne v povečanju zavezniškega oboroževanja in v vojaški zasedbi nemške zemlje. Priznava prostovoljno priklopitev k Belgiji Vallonskega in Malmedyjskega kantona, toda protestira proti prisilni aneksiji nemškega prebivalstva.

Na pogovoru v Oulxu se bodo pretresovala samo vprašanja notranje politike.

RIM, 8. Na pogovor v Oulxu se polaga velika važnost. Gotovo je, da se v Oulxu določi rok za sklicanje zbornice, ki naj odobri začasni proračun. Parlamentarni krogi se protivijo temu, da se zbornica skliče samo za odobritev proračuna, a da se potem zopet razpusti. Tudi o imenovanju novega ministra za prehrano se bo baje razpravljalo, ker je to zelo nujno: draginja postaja v deželi dan za dnem neznosnejša. Na vsak način pa bo Orlando tudi poročal o poteku mirovnih pogajanj, in se bo morda tudi tozadevno nekaj sklenilo....

Italijanski reški narodni svet bi hotel več »ognja«...

REKA, 8. Italijanski reški narodni svet bo poslal italijanskemu časopisju spomenico, v kateri se togoti radi obnašanja italijanskega časopisja; italijansko časopisje naj bi z večjim umevanjem sledilo in uvaževalo reški problem, pri katerem da je direktno prizadeta Italija in nje bodočnost.

Pogajanja med Kolčakom in entento.

PARIZ, 8. »Temps« piše, da odgovor admirala Kolčaka entenți pritrja načelno principom, ki so jih postavili zavezniki, ter potrja namen, da se čim prej izvedejo volitve v zbor konstituante, ki naj bo imela polnomoč za odločitev o vseh vprašanjih notranjega značaja, in tudi mednarodnega, kolikor se tiče Rusije. Kolčak je izrazil pridržke proti zopetnemu sklicanju konstituante, ki je zborovala v letu 1917., ker je bila izvoljena pod boljševiškim režimom. Priznava neodvisnost Poljske, že pripoznano od ruske vlade, ki je poslovala redno, ter pravi, da se bo neodvisnost Finske smatrala za definitivno, ko jo odobri konstituanta. Kolčak sprejema sodelovanje zaveznikov, da se rešijo težave z narodnostmi. Za čas transakcije predlaga, naj se uvedejo obširne avtonomije, da se doseže definitivna oblika. Izjavlja, da volja Rusije je, da se loti vzpostave dežele na iskreno demokratičnih podlagah v poljedelskemu, političnemu in verskemu pogledu. Končno praznava Kolčak pogodbe, podpisane od ruske vlade pred boljševiškim režimom glede financijelnih obvez.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

V dobi protinačrtov.

BASEL, 8. Poročajo z Dunaja: Kakor pišejo listi, bo Avstrija odgovorila na ententne pogoje s štirimi notami, v katerih bodo avstrijski protipredlogi.

Prve note se bodo bavile s teritorijalnimi vprašanji; zahteva se pravica samoodločbe za Sudete in Nemško Češko. Druga nota, ki jo sestavi Lammasch, se bo bavila z Zvezo narodov. V tej noti se bo zahtevalo, da jamčijo nacijonalne države na bivšemu avstroogrskemu ozemlju enakopravno postopanje z vsemi nacijonalnimi manjšinami. Ta nota, pravi »Wiener Tagblatt«, ne bo gotovo ugajala Kramařu, Trumbiću in Bratianu.

»Frankfurter Zeitung« piše, da temelji Saint-Germainski mir na staremu političnemu načelu: najprej ponižati, potem uničiti. Po temu principu se je ravnalo Allizejevo delovanje na Dunaju. Allize še vedno nevstrašeno zagotovlja Nemški Avstriji, da ji bo Francija pokazala svojo dobrohotnost s tem, da ji pošlje živež. Obupni krik Nemške Avstrije se mora zadušiti: zapirajo ji usta s kakim grižljajem živeža. »Wiener Journal«, prej Allizejev zagovornik, protestira sedaj proti njemu in ga napada ter izjavlja, da če niso izigrali njega, da je on pripravil brezsramno delo Nemški Avstriji.

Na Dunaju se še vrše demonstracije. Včeraj je šla množica okoli 20.000 ljudi po Ringstrasse. Pred vseučiliščem je govoril množici rektor. Neki vsenemški poslanec je izjavil, da Nemška Avstrija ni primorana da sprejme pogoje, naložene nji sami: naj se podobni pogoji naložе tudi drugim nacijonalnim državam. Če se to ne zgodi, naj ententa stori, kar hoče: Nemška Avstrija ne podpiše. Pred sedežem italijanske komisije se je obhod srečal s komunisti, ki so hoteli preprečiti demonstracijo. Nastal je boj, ki je trajal pol ure, toda ni bilo težkih posledic. Druge demonstracije so se vršile v soboto zvečer. Ob 5 se je zbrala pred francoskim poslaništvom velika množica. Zgrado je stražil močan oddelek policije. Demonstrantje so poizkušali da bi predrli kordone, ko pa jim to ni uspelo, so se podali na bližnji trg, kjer so govorili razni govorniki, katere je množica pretrgavala z vzkliki: »Doli s Francijo!« »Doli z ententol« »Živela unija!«. Tudi policija je nosila lilije, znak pangermanske stranke.

Bauerjev govor v dunajski narodni skupščini.

BASEL, 8. Poročajo z Dunaja: Bauer, državni tajnik, je držal v narodni skupščini govor, v katerem je naglašal, da pomenjajo klavzule, določene v mirovni pogodbi, finančno in gospodarsko propast in da bodo imele za posledico velike socijalne prevrate. »Ne verujem,« je rekel, »da nameravajo zavezniške države kaj takšnega. Če pa nam navzlic temu naložo takšne pogoje, naredijo to zato, ker ne znajo, kako malo je treba našemu državnemu ustroju, da se popolnoma razpade. Potrebno je zato, da naša delegacija razjasni zastopnikom zavezniških držav vse, kar je potrebno, in da jim predoči posledice mirovnih pogojev. Mogoče, da se na ta način doseže mir, ki bi nam čeravno težak, omogočil življenje in ponovno povzdigo z delom. »Svet ne bo obnovljen, je zaključil Bauer, dokler se neovisni državi kratijo potrebni gospodarski in politični pogoji; radi tega je vprašanje nemškega naroda danes vprašanje vsega človečanstva. Že to, da so povzdignili glas za življenske pravice nemškega naroda vsi boljši zmagovalni narodi, predvsem pa delavski razredi vseh držav, ki, kakor trdi Wilson, kažejo človekoljubno vest, ustvarja atentat na skupne interese vseh narodov, dokazuje, če se dela nasilje na življenju enega naroda.« Govor je bil sprejet z živim odobravanjem.

Kako se izražajo razne stranke o mirovnih pogojih.

Po Bauerjevem govoru so govorili voditelji raznih strank. Katoliški socijalec Mauser je govoril proti brutalni sili, ki navdaja mirovno pogodbo. Ni moči na svetu, je rekel, ki bi mogla razbiti vezi, ki nas vežejo z ogroženo bračo. Pangermanist Dinghofer je zahteval združitev z Nemčijo. Socijalist Adler je govoril o krvavemu grehu Habsburžanov; pozdravljal je izkaze internacijonalne solidarnosti v ententnih in nevtralnih državah. Pošiljal je pozdrave bojnim tovarišem v ogroženi deželi in zahteval združitev z Nemčijo.

Zastopniki posebnih državnih skupin so tudi protestirali proti mirovnim pogojem in zahtevali pravico samoodločbe. Schraffel je izjavil v imenu tirolskih zastopnikov: Pripoznavamo, da mora italijanski narod ustvariti svoje življenje in svojo narodno edinstvo, toda enako odločno zahtevamo za Tirolce, Ladine in Nemce v južnem Tirolu pravico svobodne in popolne samoodločbe.

Predsednik Seitz je izjavil, da je vsa Nemška Avstrija enoglasno proti mirovnim pogojem, in je izjavil nado, da se bo mirovni delegaciji posrečilo da jih ublažijo.

IZ NEMČIJE.

Splošna stavka v protest proti usmrčenju Lewina.

CURIH, 8. Delavci v Berolinu so proglasili splošno stavko v protest proti usmrčenju Lewina (ki je bil obdolžen kot glavni provzročitelj vstaje v Monakovemu. Splošna stavka je vzpela popolnoma in so jo odobrili tudi socijalnodemokratični »Vorwärts«, »Berliner Tageblatt« in »Vossische Zeitung«.

Iz Jugoslavije.

Kraljestvo SHS pripoznano od Francije.

PARIZ, 8. Kraljestvo SHS je francoska vlada pripoznala. Na ta način je kraljestvo SHS pripoznano od vseh ententnih držav razun — Italije.

Premirje na Koroškem podpisano v Ljubljani.

LJUBLJANA, 8. Dne 6. t. m. je bilo podpisano od zastopnikov SHS in nemškoavstrijskih delegatov premirje v koroških bojih. Stranki ste se popolnoma sporazumeli. Jugoslovanom se prepusti uprava in zasedba Rožeka, Celovca in Velikovca, dočim ostane Nemcem St. Vid, Feldkirchen in Beljak s trbiško železnico progo.

Severno zasedenega mesta je določena 10 kilometrov široka nevtralna zona, na kateri se ne sme nahajati nemškoavstrijsko vojaštvo. Prebivalstvo se v tej zoni razoroži.

Nemška Avstrija se je obvezala da plača odškodnino za škode, provzročene vsled vojaških operacij na zasebnem in javnem imetju. Sovražnosti so ustavljene. Pogajanja v Kranju, ki so se, kakor smo poročali, prekinila, so se torej v Ljubljani nadaljevala in dokončala.

Jugoslovanske čete, ki so vkorakale v Celovec, je baje prebivalstvo prijazno sprejelo. Mesto Celovec je središče Celovške kotline, okoli katere se razsega nje gorati visoki rob, in vse to skupaj tvori veliko koroško kotlino. Celovec šteje okoli 30.000 prebivalcev. Ima svojo mestno železnico, ki pelje do jezera. — Zanimivo je ljudsko štetje v Celovcu l. 1900. v primeri z l. 1857., torej 43 let poprej: Leta 1900. je bilo v mestu 1671 prebivalcev s slovenskim občevalnim jezikom, 21.500 prebivalcev z nemškim, a 119 z drugimi občevalnimi jeziki. 43 let poprej, torej takorekoč še isti ljudje, je pa bilo **9494 Slovencev in le 3419 Nemcev!** To se je pa Nemcem mudilo!

Celovec je zibelka slovenskega preporoda: Slomšek, Einspiler, Janežič i. dr. V Celolvcu se nahaja palača »Mohorjeve Družbe«, in v tem mestu je izhajal naš prvi leposlovni list »Slovenski Glasnik«. V Celovcu je tudi začel izhajati sedanji »Slovenec«. S Celovcem pripada Jugoslaviji tudi gospostvetsko polje, kjer se nahaja na cesti med Varpjo in Modrinjo Vasjo vojvodski stol, najvažnejši dokument naše nekdanje svobode in moči. Gosposvetsko polje je Jugoslovanom drugo Kosovo polje: Oba sta sedaj rešena izpod tujega jarma.

PODLISTEK

Rose Mery. (11)

Ivo Vojnović. — Prevedel M. C—č.

Zagledavši se v vlažno oko tujinke, je z enim pogledom zaokrožil sliko tolike lepote, ta tip, s katerim je delil zanose duha, in — tedaj ga je zgrabil iznenaden strah, da bi izginila kar naenkrat, ali, da bi se — kakor v pripovedkah — pretvorila... V kaj? Večkrat mu je prihajalo na ustne, kot odmev starega pozabljenega človeka, enostavno, ali neizrecno vprašanje: Kdo si?... Ali, kdo bi raztolmačil vse tajne duševnega organizma človeka, ki ljubi samo zato, ker ne ve — kaj ljubi?!...

Beseda se mu je udušila v grlu, a on se je prepuščal čaru te žene; slab in šibak, se mu ni mogel otresti.

Midva sva dve imeni — je rekel Marko naenkrat — dve imeni in en pojm...

Morda niti to! — ga je prikinila Rose Mery, pak je kljubovalno zmajala z glavo. Za tem pa je, kakor da sledi toku globokih misli, nadaljevala bolj tiho:

Od davno iščem nekoga, ki bi, pozabivši vse spone bedastega sveta, v katerem se giblje, nudil roko neznanki in ji rekel: Ne poznam te — nočem te poznati! Tebe sem našel med tisoči žena! Ti si žena in nič drugega, nego žena, a ravno zato te jaz...

Ljubim — je nadovezal Marko, dotaknivši se nje spuščene roke.

Ne — je odvrnila Rose Mery naglo in je iztrgala stisneno roko. — Ne to, ampak — — — in ni izrekla svoje misli.

Nastal je molk. Lenega koraka sta se pomikala po ozki poti, ki se je dvigala po vznožju Kahlenberga. Bila sta izgubljena med grmovjem divje trte, ki se je belilo kot zadnji pozdrav snega. Po vzduhu so plavali rožnati oblački, a hladen vetrič je šumel poln vonja trave in ptičjih klicev.

Misliš li, Marko, da tudi ženi ni zoprno večno kadilo ljubimkanja in dvorenja?... je nadaljevala drhtečim glasom ta čudovita žena, ne da bi pogledala svojega spremljevalca. — Misliš li, da slednjič ne občutimo tudi me, kako vaši vzdihi nehujejo, čim se vam udajemo, da v tistem času, ko me pozabljamo spoštovati same sebe, nas morda ljubite, a nas gotovo prezirate.

Ali sem te preziral, ko sem ti ponudil bratimstvo? je odgovoril Marko z globokim glasom, odtrgavši vejico razcvelega robidovja.

Oh, ne! — je nadaljevala Rose Mery hitro in ga je pogledala blestečim, vedrim pogledom. — In zato sem tu s teboj! Ali, do kod bo segalo to tvoje prijateljstvo?...

Dokler tudi ljubav! — je odvrnil Branski, zaglobivši pogled v zastrte zenice neznanke. Jaz ne razdeljujem ta dva pojma... Komur sem ponudil roko, temu je ne odjemljem za vedno! — Glas mladeniča, izraz resnice, ki je prodiral iz temnih iskrenih oči, kakor da je globoko ganil tujko. Ustavila se je za trenutek in vzdihnila globoko. Njen pogled se je izgubil v daljavo in zdelo se je, da ji je blažen usmev zaigral na obrazu. Nekaj se je dogajalo v prsih te žene — plamen veselja je pordečil krasni obraz — zdelo se ji je, kakor da je dosegla daljni zaželjeni cilj.

Ti si junak! — je rekla po kratkem presledku, stopivši s stranske poti na prostrano polje, od koder se je v daljnji modrini kazal zvonik sv. Štefana, ki je v vijolčasti daljavi kazal pot proti nebu.

Ali bi to tvoje junaštvo ljubilo tudi to, kar se ne spoštuje?

Kako ti prihajajo na pamet te čudne misli?... je vprašal Marko začudeno.

Ha ha! — se je zasmejala Rose. Teorije — same teorije! — Ali nisva začela z aksijomi? — Saj sva dva pojma! — Nadaljujva! — Sicer pa sem te vprašala nekaj absurdnega. Ljubiti samo radi ljubezni! — — — Ali ni to smešno?

Roze — —!

Ne srdi se, prijatelj! — je šepnila Roze Mery z glasom, v katerem je nekaj zadrhtelo... Doživela sem mnogo, da bi si še upala najti romantičnega viteza. — Vendar, povej mi ti, v kom teče kri pesniškega naroda — ali bi ti še ljubil ženo, ali prijatelja, ki ga davno in globoko ljubiš, če bi si ti iznenada pokazal omadeževanega od ene tistih... hib, ki jih tvoja družba nazivlje madež poštenja...?

Nehaj — je planil Marko, stopivši naglo do nje — — — to ni možno...

Zakaj?

Ker bi bil moj prijatelj vedno vreden mene?....

A če bi bil hotel kdo dokazovati nasprotno?...

Ne bi mu verjel! Roze je vzkliknil od veselja. Smeh, čist, zvonek, se ji je odtrgal od ustnic ter poletel v prozorni spomladni vzduh. Z otroško drznostjo se je prijela njegove roke in je, pripognivši zlato glavico, približala obraz — ta sveži, omamni obraz, v katerem je vsaka žila igrala v ognju mladosti — in ga je, vprši tik njegovega pogleda svoje zenkasto oko, v katerem je zenica, temna in globoka, blestela v vedrini raztegnenega morja — vprašala skozi pridušeni smeh:

Ali veruješ meni? Omamljen, presenečen po tolikih raznih čustvih — je prijel z obema rokama to čarobno glavo in je pritisnil za hip ustnice na nje zlate kite — — —

Ena lastavka je prerezala zrak in se je, zazibavši se, kakor da visi na nevidni žici, s svojimi perotmi dotaknila Rose Mery z veselim vriskom. Rose se mu je iztrgala iz rok ter se je, pogledavši ga šegavo, napotila dalje, mahajoč s solnčnikom.

V.

Ali, prišel je dan, ko mu je rekla: Jaz odhajam.

Marko ni odgovoril nič. Vedel je, čutil že davno, da mu poreče to besedo.

Kedaj?... jo je vprašal po kratkem presledku.

Jutri zjutraj... je nadaljevala brezbrižno: Ali me moreš spremiti do južnega kolodvora?

— Morem... hočeš-li tudi dalje?

Dalje?... bilo bi predaleč — je odgovorila smejé se. Ali, če hočeš, pojdi do P—a... Tam se križajo vlaki in se boš mogel takoj povrniti nazaj.

A ti? — je vprašal Marko odločno.

Nadaljevala bom svojo pot do Solnograda. Tam treba, da si nekaj razgledam... a potem pohitim kmalu proti severu!...

Bilo je prvikrat, da je Rose Mery omenjala nekaj od daleč o — sebi.

Marko jo je pogledal šaljivim izrazom.

Tako neprevidna!... Ali se ne bojiš, da razkrijem, od kod je priletel ta čudni metulj?

IZ ČEŠKE.

Ogrske čete pod poveljstvom Boroevića?

PRAGA, 8. Pod krinko ogrskega bolševištva se skriva imperijalizem. Govori se, da poveljujeta madžarskim boljševiškim četam bivša avstrijska generala Boroević in Kövez. Tudi ostanki Mackensenove armade se bojujejo z madžarskimi četami. (Prišel bo zopet kak list, ki bo trdil, da je Borojević navdušen Jugoslovan. Op. ur.)

Čehi zgubili Košice?

CURIH, 8. Z Dunaja poročajo: Rdeča madžarska vojska je baje zavzela Košice po dvadnevnem boju. Čehi so se baje z velikimi izgubami umeknili v notranjost Češkoslovaške. V Pragi se organizira prostovoljska vojska. Prebivalstvo se tako navdušeno odziva pozivu pod orožje, da je ministrstvo izdalo razglas, v katerem poziva češki narod, naj vendar misli, da je treba domovini tudi delavcev. Kolonijalne francoske čete so baje na poti v pomoč Čehom.

IZ POLJSKE.

CURIH, 8. V Varšavi se smatra vojna z Nemčijo nelzogibno. Listi prinašajo vesti o spopadih ob meji. Vse poljske čete so baje združene pod enotnim poveljstvom.

IZ ITALIJE.

Sestanek med Orlandom in Colosimom.

RIM, 8. Danes sta se sestala v Oulxu (na meji) ministrski predsednik Orlando in minister Colosimo. Orlando je obvestil Colosima o sedanji fazi pogajanj v Parizu, posebno, kar se tiče italijanskih vprašanj. Colosimo pa je informiral ministrskega predsednika o notranjem položaju v deželi v zvezi z vprašanji, ki so v hipu najbolj nujna. Kar se tiče zopetnega parlamentarnega delovanja, meni Colosimo, da bi se mogel parlament sklicati za 19. t. m.

IZ BOLGARSKE.

Cerkev sv. Sofije zasedle francoske čete.

ATENE, 7. Iz Carigrada javljajo: Pred nekoliko dnevi je 200 francoskih mož iz Afrike na više povelje hotelo vstopiti v cerkev sv. Sofije, ki je od leta 1453. izpremenjena v turško mošejo. Turške straže so se jim uprle, braneč vhod. Da se izogne krvavemu spopadu, se je francoski častnik umaknil s svojimi četami ter je nemudoma sporočil svojim predpostavljencem o dogodku. Po korakih, ki so se ukrenili, je dalo ministrstvo turškim stražam nalog, naj se umaknejo. Tako so Francozi pozneje definitivno zasedli muslimanski hram.

Istočasno so francoske čete zasedle mošeje Fatih, Suleimanie, Cahrie in druge manjše.

IZ AMERIKE.

Novo posojilo Italiji.

WASHINGTON, 7. Državni zaklad je dovolil Italiji novo posojilo 10 milijonov dolarjev.

Senat hoče poznati besedilo mirovne pogodbe.

WASHINGTON, 7. Ameriški senat je odobril predlog, ki zahteva, naj se mu priobči popolno besedilo mirovne pogodbe, ter da naj se nacijonalistična irska delegacija zasliši na konferenci v Parizu.

IZ RUSIJE.

Admiral Kolčak baje popolnoma poražen

LONDON, 7. Radiobrzojavka iz Moskve potrja, da je rdeča ruska vojska, ki operira v vzhodni Rusiji proti Kolčaku, prodrla do točke 33 milj od Ufe. Levo krilo sibirske vojske se je moralo tekom druge polovice maja umakniti nad 160 kilometrov. Zavzetje Ufe je bilo eno prvih uspehov, ki jih je dosegla Kolčakova vojska, ki je nato naglo napredovala proti zapadu, v smeri proti Samari, do 160 kilometrov od Volge. Boljševiki so jo na to vstavili s protiofenzivo in so uspeli, da so zasedli mnogo vasi in mest, med njimi važni poziciji pri Bečebeji in Bugulmi, od koder pritiskajo sedaj proti Ufi. Poraz Kolčakov potrja tudi agencija »Europa Presse«, ki poroča, da je sibirska vojska izgubila 45.000 ujetnikov. Zmaga boljševikov da je ustavila tudi finsko napredovanje proti Petrogradu.

Umaknitev ameriških čet.

WASHINGTON, 8. Načelnik generalnega štaba March poroča, da vse ameriško osebje, ki je od začetka bilo pri arhangelski ekspediciji, odpotuje v 15 dneh v Ameriko.

Domače vesti.

Ljudsko štetje. Občina nam sporoča: Rok za izročitev listov za ljudsko štetje se, na prošnjo nekaterih hišnih lastnikov in oskrbnikov, podaljša do 17. t. m. Proti tistim, ki ne izvrše svoje naloge v določenem roku, se bo postopalo v smislu gubernatorove naredbe od 15. majnika št. 024634-II. — Sedeži, kjer se izroče listi so tile: 1) za šentvidski in staromestni okraj: ul. Riborgo št. 10 (Šola Felice Venezian); 2. za novomestni okraj, novo mitnico, Greto, Škorkljo, Barkovlje in Rojan: ul. S. Anastasio (šola 13 v ul. Ruggero Manna); 3. za okraj Stare mitnice, Kjadin, Lonjer, Rocol, Vrdelo in Kolonjo: šola v ul. Giuseppe Parini; 4. za šentjakobski okraj, Sv. M. M. Sp. in Zg., Čjarbolo in Skedenj: šola v n. dell'Istria; 5. za vso okolico: občinska šola na Opčinah.

Pametno besedo je prinesel milanski »Sole« pod naslovom »Trgovina s slovanskimi deželami« na naslov Italijanov. Profesor Filipo Ravizza mu piše: »Čitam v listih, da je v Nemčiji v mnogih šolah učenje ruskega jezika obvezno. Tega jezika so se učili vztrajno že popred, kakor so se ga učili tudi v Franciji in v Belgiji, kakor se ga uče že par let na Angleškem in v Zedinjenih državah. In pri nas v Italiji? Pri nas je učenje ruskega jezika še le na didaktičnem obzorju. Vidimo ruske tečaje, ki se vrše redno v Milanu. V Circolo Filologico Milanese sklepajo vsako leto z dvemi ali tremi dijaki. Na kraljevem »Istituto Commerciale« životarijo zapuščeni med splošno brezbrižnostjo. Iz večerne šole trgovinske zbornice, kjer se v enalo mesecih nauče zadostno za dopisovanje kake trdke, prihaja letno 2—5 odpuščencev. Malo je, premalo. Kaj čakajo? Dotlej morda, ko Rusija zadobi definitivno politično obliko? Če se sedaj začenjamo pripravljati (in med pripravami je tudi ustanovitev dopisovalcev in potnikov, ki poznajo jezik) — kdaj dospemo? Gotovo za vsemi drugimi, ki se pripravljajo pravočasno. Treba premagati predsodek, da učenje ruskega jezika dela nepremagljive težave. Nepremagljive samo za Italijane. Treba premagati tudi drug predsodek, da za trgovanje z Rusijo zadostuje poznavanje francoščine in nemščine. Da, zadostuje, če se zadovoljujemo s tem, da stopimo v zveze z ruskimi tvrdkami, ki so že v zvezi z našimi francoskimi, nemškimi, angleškimi in ameriškimi konkurenti in če se odrekamo temu, da bi zajemali direktno iz neizčrpnih virov bogastvo onih krajev. Ni upravičena nemarnost na tem polju, in sploh pri vsem, kar se tiče bodočih zvez z bivšo rusko državo, kjer med grozotami, krvjo in razsulom klijejo tudi kali velikega obnavljanja. Zakaj ne slišijo tvrdke svojih trgovskih zastopnikov, naj se uče ruski? Ali pričakujejo posredovalca — tujinca? Ali čakajo, da se jim ponudijo potem kot računarji in datilografi tudi naši mladeniči, ki se ne potrudijo, da bi si pridobili instrument osebnega in narodnega uspeha, zakršen je poznavanje slovanskih jezikov.« — Pametno besedo je napisal profesor Ravizza na naslov Italijanov. Vendar, ali, prav za prav: ravno zato se čudimo, da s svojimi nasveti sega le v daljave in preko bližine, da opozarja le na Rusijo in mu noče iz peresa beseda o jugoslovanskih krajih in Jugoslovanih, ki so vendar Italiji — pred nosom, in kjer je menda tudi nekaj torišča za trgovino..... Mari ne? Angleži, Francozi in Američani sodijo baje tako, kar ravno daje italijanskim listom v zadnjih časih mnogo povoda za jadikovanja in rekriminacije. Profesor Radizza nastopa proti predsodkom, ki da jih treba premagati... Stokrat prav ima in Italijani naj bi le slušali njegov nasvet! Ali, ko vidimo, kako se njegova beseda izogibije bližnjih slovanskih krajev, nas obhaja misel, da se tudi on sam še udaja izvestnim — predsodkom, namreč, da za trgovino s temi krajі zadošča poznavanje nemškega in francoskega jezika.

Ruska zemlja in ruski ljudje. Iskreno, spontano, z mnogo topline čustvovanja in kulture srca, popolnoma v duhu moralnega umevanja Rusije, ki veruje človeku in njegovi zavesti: je zagrebški ruski »kružok« sprejel dne 31. majnika svoje številne in odlične goste. Ta duševno intimni način je našel razumevanja in soglasnosti. Zarotil se je občutek vzajemne pripadnosti, po kateri vskrsne v tej dobi upadanja naše grile civilizacije samobiten svet, da kot jak faktor postavi vse kulturno, socijalno in politično življenje na zdraveje in dostojneje temelje. Društveni tajnik dr. Josip Badalić je v toplih in jedrnatih besedah naglašal, da Hrvatom ni treba iti z nobenim zapadnim plemenom, marveč, da ob strani Rusije pridejo do vrednosti in da dosežejo najvišje cilje človečanstva, ter je izražal simpatije do ruske zemlje in ruskih ljudi. Govornikovo globoko čustvovanje in zanosna misli so uverile poslušalce o veliki bodočnosti ruskega naroda, ki ga opravlja duševna moč tako silnih individualitet, četudi mu je v sedanjem času borbe za novo vsebino življenja moralna moč začasno podvržena ekscelijski. Odzdravil je gost Višnjevski, ki se je v imenu svojih rojakov zahvalil na bratskem sprejemu. V velikih jedrnatih besedah je predočil korist medsebojnega izpoznavanja. Dočim se je v Rusiji pred vojno malokaj znalo o Slovanih izven meja, ve danes za Čeha, Poljaka in Jugoslovana, danes ne le ruski inteligent, ampak tudi — kar je važnejše — ruski mužik. Slučajno je bil med gosti iz Rusije tudi književnik Jurij Erastović (poznan v Rusiji pod imenom I. E. Ozarovski), režiser petrograjskih državnih gledališč in ravnatelj moskovskega dramatičnega gledališča, lastnik arheološkega muzeja »Stari dom« v Petrogradu. Iskreno čustvo, ki je je našel v Zagrebu za ruski narod ga je sklonilo, da je odložil svoj incognito, ga da je tudi on z živo besedo posvedočil svoje simpatije. S prepričevalnimi in lahko umljivimi besedami je predočal vso divno moč in odpornost ruskega naroda. Spominjal je na krilatico Napoleona I.: Pour peincre le soldat russe il ne suffit pas de le tuer, il faut encor le reuver ser. Sovražniki so — je rekel — Ruse ubijali, ali bili so preslabi, da bi jih izpreobrnili. Zato Rusija ni mrtva, marveč se skoro povzdigne iznova, da povede druge narode do novega, širokega nacijonalizma! Ni bila krivda na Slovanih, da so pod pritiskom mračnih sil vzdignili roko brat na brata, niti ni koristno, da bi zasledovali krivce. Minulost se ne da popraviti. Glavno je, da vemo, da se ta minulost ne ponovi nikdar več. Te enostavne besede so napravile globok vtisk na poslušalce. Bilo je, kakor da se je vsem odvalilo breme z duše, kakor da vsakdo polaga zaobljubo, da bo odslej oboževal, kar je doslej požigal — in palil, kar je oboževal. Govoril je tudi češko-slovaški vojni ataše, major Krovžička, kako da so Rusi, Čehi in Hrvatje tudi pod tujinskim jarmom občutili edinstvo, samo da je moglo biti še idejno. Živeči po velikem delu v državnem organizmu, ki je češko pleme potiskal na vse možne načine, niso imeli Čehi prilike, da bi tirali konstruktivno politiko. Sedaj pa je prišel čas, da se zbližajo ne samo idejno, ampak tudi realno, oziroma: gospodarsko in industrijalno. V dosego tega treba živega mostu, koridora. Podpredsednik ruskega »kružka« dr. Maksim Petenjek, je v svojem govoru zbral glavne misli predgovornikov in je izražal nado, da skupna zmaga nad blodnjami, in težko izkustvo, pridobljeno po njih, privedeta do skupne obrambne črte proti tujinskemu navalu — za kulturno zbližanje Slovanov in njih gospodarsko ojačenje, a da pride tudi do najčastnejega dela — do splošnega bratstva med narodi. S tem skladnim akordom je zaključila vrsta govornikov! L. D.

Wilson dalmatinski učiteljici. Dubrovniška učiteljica in pridna nabiratelja narodnega veziva, gospica Jelka Miš, je bila poslala pred nekoliko časa po g. Meliku Cingriji predsedniku Wilsonu, krasno izdelan dar v narodnih motivih. Te dni je prejela od predsednika Wilsona naslednje pismo: Draga moja gospica Jelka Miš. Ravnokar sem prejel najinteresantneje špecijalitete jugoslovanskega veziva, ki ste mi jih poslali. Vaše pospremno pismo je bilo datirano z 23. prošlega decembra, ali, donosilec, po katerem je bil dar poslan mi ga je mogel še le sedaj izročiti. Gospa Wilson in jaz ceniva v resnici globoko ta važni dar. Ostane nama kot večen spomin prijateljstva od osebe, katere dela so vznikle v narodu, za katerega se mi globoko zanimamo, a ta dar bo tudi s svojo lepoto v okras sobe, v kateri se bo nahajal, ter bo služil kot sijajen žarek od jako daljnjih prijateljev. Prisrčno in iskreno Vas pozdravlja Woodrow Wilson.

Orkester Glasbene Matice ima v sredo, 11. t. m., ob 7 zvečer vajo (tudi pihala) ter ob enem važno sejo. Zatorej vsi in točno! Odbor orkestra.
Fr. Topič.

Obletnica prvega časopisa na Hrvatskem. Dne 3. t. m. je minulo 130 let, odkar je začel izhajati na Hrvatskem prvi časopis. Bilo je to leta 1769, ko je zagledal luč sveta »Njemačko-hrvatski korespodent«.

»Dramatično društvo v Trstu« vabi vse svoje člane na občni zbor, ki se vrši jutri (v sredo) ob 8 in pol zvečer v gledališki dvorani »Narodnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitve. 3. Slučajnosti. — Odbor.

Obesil se je. Znani lastnik tiskarne Henrik Menegelli je prodal svojo tiskarno nekemu Mreviji za 190.000 lir. Nato je šel v neko skladišče vina, kjer je tzjavil, da se ubije. In res! povrnil se je v svoje stanovanje, zvezal vrv za posteljo in se — obesil. Ko sta priša dva tiskarniška uslužbenca k njemu, sta ga našla že mrtvega. Telefonirali so po zdravnika rešilne postaje, ki je prihitel in ugotovil smrt. — Tudi nekega Ivana Lodovika, starega 61 let, stanujočega v ulici F. Severo 36 je prijela ta nesrečna misel. Bil je že nekaj let bolan, pa je včeraj naročil svoji ženi, naj gre po zdravnika, ker on misli na vsak način v bolnišnico. Ko je žena odšla, je vstal, zvezal vrv na okno in se obesil. Žena ga je, ko se je povrnila, našla že mrtvega. Lodovik je zapustil pismo, v katerem piše, da želi pogreb brez vsake svečanosti in brez duhovnikov.

Dve tatvini, — eden zaprt. Mesnici Rikarda Grassija v ul. della Guardia in gospe Burlo v ul. A. Volta so minuli petek obiskali tatovi, ki so v prvi ukradli za 500 lir mesa, a v drugi za 1011 lir. Karabinjerji so preiskovali in končno aretirali nekega Karla Accretich, ki stanuje v ul. dei Gelsi. V njegovem stanovanju so našli veči del mesa.

Dva mrliča. Dne 31. majnika je umrla po kratki bolezni v Sv. Mariji Magdaleni Sp. prodajalka Natalija Biecher, stara 43 let. Nekaj dni potem je pospravljala sobo nje prijateljica Frančiška Perić. Ko je odmeknila omaro, je prestrašeno odskočila: za omaro je bil majhen, krvav zavoj. Razvila ga je in z grozo videla, da je v zavoju malo dete. Perić ni znala, kaj bi naredila. Po kratkem obotavljanju je vrgla zavoj v stranišče. Tajno je poverila svoji prijateljici, toda pod pogojem, da bo molčala. Leta je prišla zopet k svoji prijateljici in ji zopet povedala, tudi pod pogojem, da ne pove naprej. Tako je šla stvar naprej in je prišla do ušes karabinjerjev. Sodnijski komisar je odredil hišno preiskavo. Otroka so izvlekli iz stranišča. Bržkone je splavila plod in vsled tega umrla.

Tatvina. Včeraj zvečer so neznani tatovi odrli s pomarejenimi ključi v skladišče Amalije Monike, v ulici del Pane 7. Ukradli so ji za 600 lir blaga.

Če pridejo ženske roke v moški žep... Neka Marija del Senno je vteknila svojo nežno roko v žep nekega Alojzija Mareschialija. Ko je pa leta potem vtaknil svojo roko v žep, jo je prestrašeno takoj iztegnil: mankalo mu je 5 lir in zlata verižica vredna 100 lir.

Nenadna smrt. Brivec Karel Musatto, star 43 let, je v svojem stanovanju nenadoma umrl. Zdravnik rešilne postaje je ugotovil smrt.

Lepa družba. Izvoščck Ivan Potočnik je včeraj vozil čudno družbo: bili so trije mladeniči, ki so ga, namesto da bi mu plačali, pošteno pretepli. Na rešilni postaji so mu dali prvo pomoč.

Razne vesti.

Snubitev. V Holandiji snubijo moški na zelo čudovit način svoje izbrane. Tam ni treba nobenih posebnih komedij, ne prič, ne ostalih snubcev, vse napravi moški s pomočjo cigare. Če je mož zaljubljen v deklico, gre do vrat, potrka in zaprosi ognja. To je za poizkus. Če pride drugič, je znamenje, da so njegove misli resne, in da mu deklica vgaja. Če pa starši niso zadovoljni, ga pokličejo v hišo in starši sami mu dajo ognja. Ob tej priliki govori s starši in zaprosi za njeno roko, dogovori se s starši, nato pristopi deklica, ki mu poda roko v znamenje zadovoljnosti. — Ta holadska snubitev je, kakor vidimo, brez poezije.

Bogate beračice. V Parizu je umrla pred leti beračica po imenu Marija Senet, ki je prosjačila pri cerkvenem vhodu skoz 40 let. Ko je umrla, je zapustila hranilno knjižico s 160.000 franki in pismo, da volli svoje imetje misijonarjem. — Bolj znana utegne biti Ana Commeli, ki je živela v največjem siromaštvu in pomanjkanju. Umrla je, kakor se je sploh sodilo od lakote. Po njeni smrti so našli v skrinji 56.000 kron.

Poškodovane umetnine v Trientu. »Epoca« javlja, da znaša škoda, ki so jo napravili na umetninah v Trientu nad 14,800.000 lir.

Ponesrečen Edisonov poskus. Ko je Edison odprl svojo delavnico v New Yersey, je imel v svoji službi Irca Barneya Gilhoolyja, ki je bil sposoben za vsako delo: enkrat je bil inženir, četrt ure potem kurjač, nato kočijaž, potem nakupovalec, hlapec, vodnik tujcev itd. Stanoval je s svojo obiteljo nedaleč od Edisonove tovarne in je imel na razpolago majhen vozicek, v katerem se je vozil po potrebnih naročilih. Konj in voz sta bila nastanjena v hlevu poleg Irčevega stanovanja. Barney Gilhooly je pa rad prav dolgo spal. Edino, kar mu ni dopadlo, je bilo to, da je moral vsako jutro prav zgodaj iz postelje konja krmit, še predno se je pričelo drugo delo. Pa se je vprašal: Zakaj sem vendar dan za dnem obdan od ljudi, ki ne delajo nič drugega, kakor da iznajdejo in izdelajo aparate v zadovoljenje vsakterih potreb človeka in živali? Ali bi ne bilo mogoče krmiti konja, ne da bi mu bilo treba vstajati z mehkega ležišča? Naredil je torej tako kakor njegov gospodar in je noč in dan premišljeval, kako bi se opravljalo krmenje njegovega konja samo od sebe, pa zastonj. Slednjič je zaupal svoje skrbi Edisonu, tožil mu je, kako težko vstane in kolikо lažje bi prenašal svojo usodo, če bi mogel s pomočjo gumba in električne žice iz postelje krmiti konja. Konj bi bil potem že nasičen, ko bi Gilhooly vstal in šla bi takoj lahko na delo. Edisonu se je cela stvar in pa zaupljivost Irca zelo dopadla. Začel je premišljevati in je kmalu dobil primeren izhod. Še istega dne je šel s pomočnikom do Gilhoolyjevega doma in je napeljal električni tok iz stanovanja v hlev. Nad jaslimi so v žličnih zanjkah pritrdili jerbas ali košaro, v kateri naj bi bil shranjen konjev ovseni zajutrek do določenega časa. Poln veselja in ponosen na svojo srečno misel in svojega modrega gospodarja je napolnil Irec zvečer novo košaro z ovsom in je šel spat. Takrat, ko bi bil sicer moral vstati in se opotekaje podati v hlev, je danes pritisnil kar na gumb poleg postelje, se je obrnil in spal naprej. Mislil je, da se lahko zanese kakor na amen v očenašu, da bo aparat dobro opravil in natresel konju zajutrek v jasli. Res, aparat je dobro opravil in je napolnil jasli kakor je bilo treba. Vendar pa konjiček kljub temu ni prišel do južine. Ja, če bi bili iznašli tudi sredstvo, s katerim bi bili konju preje povedali, kaj to pomeni, potem bi bilo že šlo. Ker pa to ni bilo mogoče, so pa napravili račun brez krčmarja. Iz najlepših jutranjih sanj je vzbudilo ubogo živalico popolnoma nepoznano ropotanje in škripanje žic, nato se je pa usul plaz ovsenih zrn v jasli. Bog ve, kaj si je konj mislil. Gotovo, da je to sovražen napad, ki se mu mora ogniti, kajti silil je nazaj od jasli proč in se je z vso močjo upri v steno. V svoji največji strah je pa slišal sedaj ropotanje in šum tudi od zadaj. Ko se pa ozre, hoteč videti novega sovražnika, zapazi, da je njegov naskok na steno imel uspeh, da se je stena udala in mu napravila lepo razpoko, skozi katero je srečno ušel ven na prosto. Poldrugo uro potem se prikaže srečni Gilhooly na pozorišču preteklega boja, da se na lastne oči prepriča, kako se je obnesla njegova genialna misel. Lahko si mislimo, kako je gledal: jasli polne, stena razdrta, konja nikjer. Po dolgem času ga najde na vrtu, kjer je napravil tudi že občutno škodo. Ni bil ravno prevzeten, ko je pripovedoval Gilhooly Edisonu o ponesrečenem poskusu. Avtomatičnega krmnenja niso več uporabili in Irec je vstajal kakor prej in hodil zaspan v hlev, a godrnjal ni več. Mora že biti tako, si je mislil.

Dumasov pomočnik. Zgodovinar Gustav Simon objavlja v »Revue de Paris« važne podatke o nekem pomočniku starega Dumasa, ki se je imenoval Maquet. Bil je to zelo skromen in plašljiv človek. Njegov prvi roman »Le bon home Burat« je zanimal njegove prijatelje in pisatelj je sklenil, da ga pošlje na ogled Dumasu. Ko odgovor mu je ta poslal 1200 frankov za rokopis in čez nekoliko časa je ugledal »Le bon home Burat« svetlo pod Dumasovim imenom in pod naslovom »Le chevalier de Harmental«. Od tega dne je postal Maquet Dumasov pomočnik in sodijo, da so slavni »Trije mušketirji« po velikem delu plod Maquetove fantazije in dela. Po pismih, ki jih je pisal Dumas pomočniku, je razvidno, da ni imel pojma, kakšna usoda bo zadela njegove junake. Dejal je: »V naslednjem poglavju morate pisati kaj o Aramisu.« Dumas je rokopis pregledal in popravil nekatere stvari. — Vse dokumente je zgodovinar zbral in jih dal Narodni knjižnici v Parizu.

†

S težkim srcem naznanjamo prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, sestra itd. gospa

Sofija Gregorovič

po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil danes, v torek, 10. t. m., ob 10 predp. iz mrtvašnice mestne bolnišnice v cerkev sv. Antona.

TRST, 8. junija 1919.

Matko, poštni uradnik v pokoju, soprog.
Viktorija, por. **Lalos**, hči. **Franc, Aleksander**, sinova. Bratje in sestre, zet in nevesta, (odsotni).

Novo pogrebno podjetje, Corso V. E. št. 47.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1'—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

GOSPODIČNA za poduk srbo-hrvaščine se išče. Ponudbe pod »Rojan« na ins. odd. Edinosti. 3775

PRODAM dober šivalni stroj »Singer«. Salita di Greta 10, I. 3774

KUPIJO se po najvišjih cenah večje množine stavbnega in kurjavnega lesa. Ponudbe na Jankole & Keber, Opčine. 3731

SPREJME se v službo priletna kuharica in trgovsko izobraženo dekle, 16—24 letno; plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: Božidar Kastelic, Materija-Istra. 3293 a

NA PRODAJ so 2 molzni kozi z enim kozličem in en kozel. Ponudbe na naslov: B. Kastelic, Materija-Istra. 3293 b

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev, harmonijev itd., se priporoča slavnemu občinstvu iz mesta in dežele. Andrej Pečar ul. Ginnastica (bivše Farneto) 42. Delo točno. 3772

DVA čevljarska delavca se sprejmeta. Ul. Farneto št. 33. 3754

HRASTOV gozd na Krasu, 16.000 qm, 5 minut od postaje, blizu vodovod, primerno za vilo, je naprodaj. Naslov pove ins. odd. »Edinosti«. 3768

METLE iz rižnate slame
po L 1.20—1.60—2.— komad
Metle iz vrb za vrtove po 70 vin.
prodaja
tvrdka RUGGERO GAMBEL
Sk adišče v Trstu, ul. P. L. Palestina št. 2 (vogal ul. Coroneo). Tel. 2403

Javni pomladanski ples
se vrši 15. t. m. v Črničah (pri gostilni g. Podgornika).
Začetek ob 3 popoldne.
Svira goriška mestna godba.

Vipavsko vino
na debelo prodaja po konkurenčnih cenah
FR. ŠTRANCAR, cesta v Lonjer št. 223
blizu železniške postaje na Vrdeli.

Velika zaloga
italijanskega OLJA vseh vrst
po konkurenčnih cenah
v Trstu, ulica Commerciale št. 5
pri tvrdki
J. PIPAN & C.

Zaloga manifakturnega blaga
na debelo in drobno
Gentilli & Križmančič
Trst, ul. Nuova 38, vogal ul. S. Lazzaro
Vsaki dan novi dohodi.

VSI na zabavno VESELICO
na Velikempolju dne 15. junija. PLES, TOMBOLA in ŠALJIVA POŠTA. — Svira godba iz Škorklje. — Začetek točno ob 2 pop. K obilni udeležbi vabi mladina.

50 sodov črnega vina „Sicilia“
12¼ stopinj, je naprodaj v zalogi vina v Trstu, ulica Maiolica štev. 4.
S sodom Lir 245. — Brez soda Lir 230.

!! ZA BIRMO !!
Velika izbira vsakovrstnih zlatih in srebrnih daril.
Alojzij Povh, Trst, Trg G. Garibaldi št. 3
(prej Trg Barriera vecchia).

ZOBOZDRAVNIK
Dr. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9 - 12 dop. in od 3 - 6 pop.
Brezbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

Pauletich & C.
Trst, ulica Commerciale 14. Telefon 832.
V veliki množini:

Italijanski krompir	po 60 stotink kg		
Kranjski	„ 90	„	„
Črno vino „Squinzano“	po L 3.12 kg,	14 stopinj	
„ „ „Gallipoli“	„ „ 3.12 „	14½	„
„ „ „Piemonti“	„ „ 3.72 „	14	„
„ „ „Etna“	„ „ 2.52 „	13¼	„
Belo vipavsko namizno vino	L 2.48 kg,	9½	„
„ „ sladko	po „ 2.80 „	9½	„
Žganje 51%	L 10.80	liter	
Marsala I. 17½	„ 5.50	„	
Vermouth Cinzano	„ 7.—	„	
Istrska paradižnikova konserva	po L 2.50	kg	

KIS za preprodajalce
prodaja
P. Peternel — Trst
ulica Giulia št. 11.

Dr. FRANZUTTI
ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini štev. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Čermaka. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranja. Umetni zobje.

Več vagonov vina
pristnega italijanskega, črnega, Val Policella, 14%
je na prodaj
po konkurenčnih cenah na debelo in na drobno v dobro znani trgovini
Jakob Perhauc, Trst
ulica delle Acque 6. — Telefon 2-86
Velika zaloga domačega tropinovca, ruma, konjaka, slivovke, špirita 96%, vinskega kisa, marsale in vermuta različnih vrst.

UMETNI ZOBJE
z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki
VILJEM TUSCHER koncesijonirani ZOBOTEHNIK
TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II.
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

JADRANSKA BANKA
Deln. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,500.000
Centrala: TRST
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle
Sprejema vloge
na hranilne knjižice proti 3½% letnim obrestim v bancogiro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostne predale (Safes deposits).
Blagajna posluje od 9 do 13.

Oskrbništvo Jozef Ridomi iz Vidma (Udine)
Prva internacijonalna tvrdka za direktni uvoz in izvoz.
Podružnica z bogato zalogo v Trstu.
Originalne cene.
Vino v sodih, belo in črno, chianti, vermouth, marsala v sodih in v stekleničah, fino asortirano namizno vino, šampanjec itd. — Konjak, žganje in drugi likeri. — Meso, pa adižniki v konservi, začimbe, sardine slane v olju; kondenzirano mleko. Čokolada, prepečenec, milo itd. itd.
G. ZMAJEVICH in U. PAVANETTO — Trst, ulica Valdirivo štev. 30.